

ОЗНАКИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Попович Лідія Миколаївна,
Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Вступ./Introduction. Система управління закладами загальної середньої освіти на сучасному етапі розвитку є більш відкритою та демократичною, тому вітчизняні вчені, керівники на основі теоретичних узагальнень та практичного досвіду пропонують різноманітні варіанти удосконалення системи управління освітою, шляхи упровадження яких дає змогу сприяти розвитку громадської складової : громадських, наглядових, піклувальних рад закладів освіти, до яких можуть входити представники громадських організацій, батьківських громад, приватних структур тощо.

Державно – громадське управління закладами освіти розглядається вченими як важливий показник рівня розвитку освітнього закладу, у якому кожна ланка управління: організаційна, фінансова, кадрова, інформаційна є єдиним організмом, який функціонує у єдиній системі.

«Наукове осмислення державно-громадського управління освітнім процесом на засадах партнерства, забезпечення функціональності основних та допоміжних структур, їх складових базується на основі пізнання закономірностей переведення діяльності всіх учасників освітнього та управлінського процесів у площину усвідомленої діяльності, що потребує глибокого і всебічного осмислення, вивчення та удосконалення наявних і пошук нових ефективних механізмів управління на засадах партнерства. Особливо актуальною розроблення проблеми державно-громадського управління виникає у зв'язку з децентралізацією управління освітою, розвитком місцевого самоврядування та реформуванням системи загальної середньої освіти...»[2].

Матеріали і методи./Materials and methods. Опрацьовано наукові джерела, матеріали по темі наукового дослідження відділу економіки та управління загальною середньою освітою та анкети керівників експериментальних закладів освіти Київської та Житомирської областей 2021-2022 років.

Мета роботи./Aim. У своїх наукових розвідках вчені досліджують проблеми державно-громадського управління в сфері освіти на засадах партнерської взаємодії [1], методологічних аспектів управління закладом освіти на засадах партнерства [2], партнерської взаємодії закладу освіти і громади [3], громадського самоврядування та державно-громадського управління у сфері освіти [4], стану і перспектив державно-громадського управління в освіті України [5] тощо. Проте проблема ознак державно-громадського управління акладами загальної середньої освіти на засадах партнерської взаємодії висвітлена недостатньо, хоча і є актуальною в умовах децентралізації управління освітою та розвитку місцевого самоврядування.

Результати і обговорення./Results and discussion

Проведений аналіз анкет респондентів, керівників Київської та Житомирської областей показує, що сьогодні проблеми упровадження державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти на засадах партнерської взаємодії з іншими державними та приватними установами має недостатній зворотній зв'язок: недостатнім є розвиток демократичних взаємин в управлінні освітою територіальних громад – 30 %; існує обмеження автономії закладів освіти – 25%, респонденти також вважають оптимальною формою управління державно-громадську як законодавчо визначену в сфері освіти на державному рівні – 35%.

Реалізація змісту державно-громадського управління закладами освіти на засадах партнерської взаємодії, на нашу думку, полягає у партнерській взаємодії державних органів, громадських організацій, які сприяють гуманізації та громадсько - правовому закріпленню організаційно-правових форм взаємодії суб'єктів управлінського та освітнього процесів; широкому залученню до

партнерської співпраці юридичних та фізичних осіб на взаємовигідних умовах, демократизації всіх органів державної влади, місцевого самоуправління, управління освітою та територіальних громад; організації та розвитку асоціацій, громадських органів та організацій, інших форм діяльності суб'єктів управління, освітнього процесу до взаємодії на засадах партнерства та демократичного стилю управління діяльністю закладів освіти залежно від місцевих умов функціонування закладів освіти; тобто заклад освіти має стати центром місцевої спільноти.

Характерними ознаками партнерської взаємодії в реалізації державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти у педагогічній практиці є:

- використання у партнерській взаємодії нових форм і технологій державно-громадського управління;

- залучення батьків, учнів, членів рад закладів освіти до обговорення важливих проблем закладу з метою пошуку та прийняття спільних рішень;

- активна участь місцевої спільноти, громадських та приватних організацій у організації освітнього процесу та життєдіяльності закладу освіти;

- удосконалення матеріально-технічної бази закладів освіти на взаємовигідних умовах: капітальний та поточний ремонт, утримання та оснащення навчальних кабінетів, надання освітніх послуг, медичне обслуговування, організація гарячого харчування, підвезення учнів, педагогічних працівників до закладів освіти тощо;

- залучення позабюджетних коштів для здійснення спільних освітніх проєктів відповідно до чинного законодавства;

Заклади загальної середньої освіти мають стати центрами розвитку місцевих громад.

Висновки/Conclusions Важливим завданнями державно-громадського управління є навчання та виховання сучасного молодого покоління так, щоб молодь могла зберегти ідеї демократичного суспільства; навчитися жити в сучасних умовах, дотримуючись законів, принципів, відстоювати свої права,

82%D0%B0%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6.%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC.%D1%83%D0%BF%D1%80._%D0%9B%D1%8E%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%9A%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%9D%D0%86%D0%9D%D0%90.pdf

5. Онаць О. М. Стан і перспективи державно-громадського управління в освіті України. Scientific and Practical Conference «Experimental and Theoretical Research in Modern Science» (March 26-28, 2021). Kishinev, Moldova Giperion Editura, с. Kishinev, Moldova, стор. 144-147. URL: https://lib.iitta.gov.ua/724667/1/%D0%9E%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%8C_%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98_%D0%9C%D0%9E%D0%9B%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%90.pdf